

## Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998-1999 (\*)

5 MARS 1999

### PROJET DE LOI

**modifiant l'arrêté royal n° 78 du  
10 novembre 1967 relatif à l'exercice  
de l'art de guérir, de l'art infirmier,  
des professions paramédicales et aux  
commissions médicales**

### EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'art infirmier a été intégré par la loi du 20 décembre 1974 dans les dispositions légales relatives à l'art de guérir, notamment dans l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967.

Ainsi était reconnu dans la loi, le rôle spécifique des infirmiers dans l'organisation des soins de santé.

La professionnalisation a eu pour conséquence que ces dispositions ont été pleinement appliquées, ce qui a contribué à renforcer la qualité des soins et la sécurité juridique des praticiens de l'art infirmier.

Toutefois, les années passant, il devient nécessaire d'adapter certains points des dispositions légales.

En raison, notamment, du vieillissement de la population et du raccourcissement de la durée de séjour dans les établissements, on constate que les soins à domicile ne cessent de gagner en importance. En principe, cette tendance devrait se poursuivre dans le futur. C'est pourquoi, il importe que les infir-

## Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998-1999 (\*)

5 MAART 1999

### WETSONTWERP

**tot wijziging van het koninklijk  
besluit nr 78 van 10 november 1967  
betreffende de uitoefening van de  
geneeskunst, de verpleegkunde, de  
paramedische beroepen en de  
geneeskundige commissies**

### MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De verpleegkunde werd bij de wet van 20 december 1974 in de wettelijke bepalingen inzake de uitoefening van de geneeskunst, met name het koninklijk besluit nr 78 van 10 november 1967, opgenomen.

Op die wijze werd de geëigende rol van de verpleegkundigen in de organisatie van de gezondheidszorg wettelijk erkend.

De professionalisering heeft ertoe geleid dat deze bepalingen ten volle toegepast werden. Dit heeft bijgedragen tot de bevordering van de kwaliteit van de volksgezondheid en de rechtszekerheid van de beoefenaars van de verpleegkunde.

Na verloop van jaren dienen echter bepaalde punten van de wettelijke bepalingen te worden bijgestuurd.

Door onder andere de vergrijzing van de bevolking en de verkorte opnameduur in de instellingen wordt de thuisverpleging omvangrijker en zal deze in de toekomst een steeds belangrijkere plaats innemen. Daarom is het van belang dat verpleegkundigen zowel in het ziekenhuis als ten huize van de cliënt een

(\*) Cinquième session de la 49<sup>e</sup> législature.

(\*) Vijfde zitting van de 49<sup>e</sup> zittingsperiode.

miers soient à même de garantir une dispensation de soins normale et régulière, et ce tant à l'hôpital qu'au domicile du client.

Les organisations professionnelles représentatives des infirmiers ou les groupements créés à cet effet doivent, dès lors, avoir la possibilité d'instituer des services de garde.

Dans le secteur des soins à domicile, en pleine expansion, mais aussi dans le secteur *intra-muros*, il faut empêcher que des infirmiers et des fabricants de produits pharmaceutiques ou des fournisseurs de prothèses ou d'appareils médicaux ne concluent des conventions relatives à leur profession en vue d'obtenir des bénéfices ou des avantages directs ou indirects.

Il importe de poursuivre le développement de la banque de données relatives aux professions de la santé afin de pouvoir mener une politique adéquate de ressources humaines dans le secteur des soins de santé. Certaines données concernant le nombre d'infirmiers, le sexe, l'âge, le type d'emploi (temps plein, temps partiel, ...), le lieu d'activité (*intra-muros*, *extra-muros*, soins à domicile, services interentreprises, écoles d'infirmières, ...), la possession de titres professionnels particuliers ou de qualifications professionnelles particulières peuvent être d'une importance essentielle en vue de la mise en œuvre d'une politique tournée vers l'avenir.

Sans être en possession de données objectives en la matière, la commission de planification de l'offre médicale n'est pas en mesure de remplir les missions confiées par le Roi en ce qui concerne la profession d'infirmier.

En outre, le législateur actuel ne peut pas se fonder sur des données chiffrées actuelles ni sur des données présentant une marge d'erreur relative ou absolue acceptable.

L'insertion de la notion selon laquelle le praticien concerné doit être enregistré lors de l'octroi du visa, le fait de pouvoir déterminer le lieu de rassemblement de ces données et de créer la possibilité de préciser la nature de celles-ci sont essentiels, étant donné que les données nécessaires au fonctionnement de la commission de planification-offre médicale sont soit dispersées, soit inexistantes.

Les commissions médicales pourront faire appel non seulement pour leurs tâches générales mais aussi pour leurs tâches spécifiques à la collaboration de personnes choisies en raison de leur compétence dans un domaine spécifique. On pense plus particulièrement à la collaboration d'un juriste.

Il se pose un problème pour les diplômes francophones d'infirmiers et d'accoucheuses, lors de l'application de l'article 21sexies, § 2, de l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales.

regelmatige en normale toediening van de gezondheidszorg kunnen bieden.

De representatieve beroepsverenigingen van verpleegkundigen of de te dien einde opgerichte groepenringen moeten derhalve in de mogelijkheid gesteld worden tot het instellen van wachtdiensten.

Door deze groei in de thuisverpleging, doch ook in de intramurale sector moet de mogelijkheid vermeden en verboden worden dat door verpleegkundigen tussen derden, en vooral tussen producenten van farmaceutische producten of leveranciers van geneeskundige of protheseapparaten overeenkomsten worden gesloten met betrekking tot hun beroep die ertoe strekken de een of andere rechtstreeks of onrechtstreeks winst of voordeel te verschaffen.

Het verder uitbouwen van de bestaande databank waarin de gezondheidsberoepen worden geregistreerd is van belang om in de toekomst een gepast *man-power* beleid te kunnen voeren in de gezondheidszorg. Gegevens met betrekking tot het aantal verpleegkundigen, de sekse, de leeftijd, de aard van tewerkstelling (*fulltime*, *parttime*, ...), de plaats van tewerkstelling (intramuraal, extramuraal, thuiszorg, bedrijfsgeneeskundige diensten, scholen voor verpleegkunde, ...), het bezit van bijzondere beroepstitels of bijzondere beroepsbekwamingen kunnen van essentieel belang zijn voor het bepalen van een toekomstgerichte politiek.

Zonder in het bezit te zijn van objectieve gegevens terzake is de planningscommissie-medisch aanbod niet in de mogelijkheid de opdrachten gegeven door de Koning met betrekking tot het beroep van verpleegkundige, te vervullen.

Tevens kan de huidige wetgever zich niet baseren op « *up-to-date* » gehouden cijfermateriaal en data met een aanvaardbare procentuele of absolute foutmarge.

Het inschrijven van de notie dat bij het verlenen van het visum de betrokken beroepsbeoefenaar dient geregistreerd te worden, het kunnen bepalen van de verzamelplaats van deze gegevens en de mogelijkheid creëren tot het nader bepalen van de aard van deze gegevens, is van belang omdat de data die nodig zijn voor de werking van de planningscommissie-medisch aanbod enerzijds verspreid is, of onbestaande is.

De geneeskundige commissies zullen niet alleen voor de algemene, maar ook voor de specifieke opdrachten een beroep kunnen doen op de medewerking van personen, gekozen wegens hun bekwaamheid in een specifiek gebied. Inzonderheid wordt hier gedacht aan de medewerking van een jurist.

Er is voor de Franstalige diploma's van verpleegkundigen en vroedvrouwen een probleem ontstaan bij de toepassing van artikel 21sexies, § 2, van het koninklijk besluit n° 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies.

Cette disposition prévoit que la commission médicale provinciale peut aussi viser le document par lequel la direction de l'établissement d'enseignement ou le jury central atteste que l'impétrant a réussi l'examen final donnant droit au diplôme d'infirmier ou d'accoucheuse. Les effets de ce visa cessent à l'expiration du mois qui suit celui de l'entérinement du diplôme et, au plus tard, à l'expiration du sixième mois suivant celui de la délivrance du visa.

Les diplômes délivrés par les Hautes Écoles ne peuvent sortir leurs effets que s'ils sont contresignés par le gouvernement de la Communauté française, ou ses délégués.

S'agissant des diplômes d'infirmiers gradués et d'accoucheuses, ce contreseing est à apporter non seulement par le délégué du ministre ayant l'enseignement supérieur dans ses attributions, mais également par le délégué du ministre de la Santé du gouvernement de la Communauté française.

Justement en raison de la durée restreinte de validité du visa provisoire, l'administration compétente pour l'Enseignement supérieur de la Communauté française, qui doit annuellement vérifier 17 000 à 18 000 diplômes, donne déjà une priorité absolue aux diplômes d'infirmiers et d'accoucheuses.

La vérification de ces diplômes se termine chaque année dans le courant du mois de décembre. Dès ce moment, ils sont adressés au délégué du ministre de la Santé pour nouvelle vérification et apposition de sa signature.

Il en résulte que les diplômes définitifs ne peuvent être délivrés aux intéressés qu'un an plus tard.

Une fois la période de six mois du visa provisoire écoulée, ces personnes perdent le droit de pratiquer la profession d'infirmier ou d'accoucheuse.

Afin d'y remédier, la durée de validité du visa provisoire est portée à 12 mois.

Un autre élément du présent projet concerne le fonctionnement de la Commission technique de l'art infirmier. On a constaté que la Commission technique de l'Art infirmier, chargée de formuler des avis sur la liste des prestations techniques de soins infirmiers ainsi que sur celle des actes pouvant être confiés par un médecin, rencontrait, depuis sa création, certaines difficultés en raison de ses règles de fonctionnement trop rigides.

Le quorum requis pour siéger valablement et pour délibérer a donc été modifié.

À la suite de la fusion, le 1<sup>er</sup> octobre 1995, du ministère de la Prévoyance sociale et du ministère de la Santé publique et de l'Environnement, il y a lieu d'utiliser, dans certains articles, la nouvelle dénomi-

Deze bepaling schrijft voor dat de provinciale geneeskundige commissie ook het document kan viseren waarbij de overheid van de onderwijsinrichting of de centrale examencommissie verklaart dat de aanvrager geslaagd is in het eindexamen dat recht geeft op het diploma van verpleegkundige of vroedvrouw. De uitwerking van dergelijk visum vervalt bij het verstrijken van de maand die op de bekraftiging van het diploma volgt en uiterlijk bij het verstrijken van de zesde maand die op de verlening van het visum volgt.

De diploma's die worden afgeleverd door de Hogescholen krijgen pas hun wettelijke gevolgen wanneer zij tegengetekend zijn door de regering van de Franse Gemeenschap of haar afgevaardigden.

Wanneer het, zoals hier het geval is, gaat om diploma's van gegradeerde verpleegkundigen en vroedvrouwen, moeten dezen niet alleen tegengetekend worden door de afgevaardigde van de minister die het hoger onderwijs onder zijn bevoegdheid heeft, maar ook nog eens door de afgevaardigde van de minister van Gezondheid van de regering van de Franse Gemeenschap.

Juist omwille van de beperkte geldigheidsduur van het voorlopig visum, geeft de bevoegde administratie voor het Hoger onderwijs van de Franse Gemeenschap, die per jaar 17 000 tot 18 000 diploma's moet nakijken, reeds de hoogste prioriteit aan de verpleegkunde- en de vroedvrouwendiploma's.

De controle van deze diploma's wordt elk jaar in de loop van de maand december beëindigd. Daarna worden zij, na ondertekening, doorgestuurd naar de afgevaardigden van de minister van Gezondheid voor een nieuwe controle en ondertekening door deze minister.

Dit heeft als gevolg dat de definitieve diploma's pas één jaar later aan de betrokkenen kunnen worden afgeleverd.

Deze personen verliezen, bij het verstrijken van de periode van zes maand van het voorlopig visum, onherroepelijk het recht om de verpleegkunde of het beroep van vroedvrouw uit te oefenen.

Om dit op te lossen wordt de geldigheidsduur van het voorlopig visum op 12 maanden gebracht.

Een ander onderdeel van dit ontwerp handelt over de werking van de Technische Commissie voor Verpleegkunde. Men stelt vast dat de Technische Commissie voor Verpleegkunde belast met het geven van advies betreffende de lijst van de technische verpleegkundige prestaties en de lijst van de handelingen die door een geneesheer kunnen worden toevertrouwd, sedert haar oprichting bij haar werking moeilijkheden ondervindt ten gevolge van de te strakke werkingsregelen.

Het quorum om geldig te vergaderen en te beraadslagen werd derhalve gewijzigd.

Ingevolge de fusie tussen het ministerie van Sociale Voorzorg en het ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu op 1 oktober 1995 dient in bepaalde artikels de nieuwe titel van het gefuseerde minis-

nation du ministère fusionné, soit « ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement ».

En conclusion, les modifications proposées à l'arrêté royal n° 78 visent donc à une meilleure application des diverses dispositions prises jusqu'à présent, en matière de soins infirmiers compte tenu de l'évolution de cette profession et des changements institutionnels intervenus dans notre pays.

En outre, il est prévu que les différents conseils consultatifs peuvent, soit à la demande des ministres de la Santé, soit d'initiative, se concerter sur les matières qui les concernent.

## COMMENTAIRE DES ARTICLES

### Art. 2

Les dispositions relatives à la possibilité d'instaurer des services de garde s'appliqueront également aux infirmiers.

### Art. 3

L'interdiction, pour les praticiens, de conclure des accords avec des tiers lorsque ceux-ci concernent leur profession ou visent à l'octroi de l'un ou l'autre gain ou avantage direct ou indirect s'appliquera également aux infirmiers.

### Art. 4

À l'heure actuelle, les praticiens de l'art infirmier ne peuvent exercer l'art infirmier que s'ils ont au préalable fait viser leur brevet ou leur diplôme par la commission médicale compétente suivant l'endroit où ils souhaitent s'établir.

En vertu des lois de réformes institutionnelles, par lesquelles les communautés sont compétentes pour la formation et l'autorité fédérale pour la réglementation relative à l'accès à la profession, les mots « jury central » doivent être remplacés par les mots « jury compétent ».

Enfin, il est également précisé que la durée de validité du visa provisoire sera de douze mois. Ainsi, on prévoit un délai plus long en Wallonie avant la délivrance du diplôme définitif à l'intéressé.

### Art. 5

L'article est remplacé sans modification de son contenu. La nouvelle dénomination « ministère des

terie te worden gehanteerd, met name ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu.

De voorgestelde wijzigingen in het koninklijk besluit n° 78 beogen derhalve een betere toepassing van de verschillende bepalingen die tot op heden inzake verpleegkundige zorg uitgevaardigd werden, gelet op de evolutie in dit beroep en op de institutionele hervervorming in ons land.

Tevens wordt voorzien dat verschillende adviesraden op vraag van de minister van Volksgezondheid of op eigen initiatief overleg kunnen plegen over de aangelegenheden die hen gezamenlijk aanbelangen.

## COMMENTAAR OP DE ARTIKELEN

### Art. 2

De bepalingen met betrekking tot het mogen inrichten van wachtdiensten zullen ook voor verpleegkundigen gelden.

### Art. 3

Het verbod tot het sluiten van overeenkomsten tussen beoefenaars en derden, wanneer deze overeenkomst betrekking heeft op hun beroep en ertoe strekt aan een of ander rechtstreeks of onrechtstreeks winst of voordeel te verschaffen, zal ook op verpleegkundigen van toepassing zijn.

### Art. 4

Tot op heden kunnen de beoefenaars van de verpleegkunde alleen de verpleegkunde uitoefenen indien zij vooraf hun diploma of brevet hebben laten viseren door de geneeskundige commissie, bevoegd overeenkomstig de plaats waar zij zich wensen te vestigen.

Ingevolge de wetten tot hervorming van de instellingen, waardoor de gemeenschappen bevoegd geworden zijn voor de opleiding en de federale overheid voor de regeling van de toegang tot het beroep, dienen de woorden « centrale examencommissie » te worden vervangen door de woorden « bevoegde examencommissie ».

Tot slot wordt nog bepaald dat de geldigheidsduur van het voorlopige visum twaalf maanden zal bedragen. Op deze manier wordt voorzien in de noodzakelijke, langere wachttijd in Wallonië alvorens het definitieve diploma aan de betrokkenen wordt afgeleverd.

### Art. 5

Het artikel wordt vervangen zonder de inhoud ervan te wijzigen. De nieuwe benaming van het « mi-

Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement » est utilisée et, dans la dénomination « Conseil national de l'Art infirmier », le mot « art » est désormais inscrit avec une majuscule.

#### Art. 6

Depuis 1974, le Conseil national de l'Art infirmier peut également formuler des avis à l'intention du ministre compétent pour l'éducation nationale. En raison du transfert de certaines matières liées à l'enseignement aux communautés en 1988, les mots « Éducation nationale » doivent être remplacés par « Enseignement ».

#### Art. 7

Étant donné que la Constitution est coordonnée, l'ancienne numérotation est remplacée par la nouvelle, sans que son contenu en soit modifié.

#### Art. 8

L'article est remplacé sans que son contenu en soit modifié. La nouvelle dénomination « ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement » est utilisée et l'opportunité est utilisée pour écrire en lettres majuscules dans le texte néerlandais les mots « *technische commissie voor verpleegkunde* », comme prévu initialement.

#### Art. 9

Le quorum requis pour délibérer au sein de la Commission technique de l'art infirmier est ramené de deux tiers à la moitié.

#### Art. 10

Les commissions médicales peuvent faire appel à la collaboration de personnes choisies en raison de leur compétence dans un domaine spécifique relevant non seulement de leur mission générale mais aussi de leur mission spéciale.

#### Art. 11

Lors de l'octroi du visa, les commissions médicales procèdent à l'enregistrement de l'intéressé. La nature, la destination et les modalités de l'enregistrement seront déterminées par le Roi.

nisterie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu » wordt gebruikt en van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om het woord « verpleegkunde » in de benaming « Nationale Raad voor Verpleegkunde » met een hoofdletter te schrijven.

#### Art. 6

Sinds 1974 kan de Nationale Raad voor Verpleegkunde ook advies uitbrengen aan de minister bevoegd voor de nationale opvoeding. Door de overdracht in 1988 van zekere onderwijsmateries naar de gemeenschappen dienen de woorden « de nationale opvoeding » te worden vervangen door « onderwijs ».

#### Art. 7

Gezien de Grondwet gecoördineerd is, kan de verouderde nummering vervangen worden door de nieuwe, echter zonder de inhoud ervan te wijzigen.

#### Art. 8

Het artikel wordt vervangen zonder de inhoud ervan te wijzigen. De nieuwe benaming van het « ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu » wordt gebruikt en van de gelegenheid wordt gebruikgemaakt om in de Nederlandse tekst « technische commissie voor verpleegkunde » met hoofdletters te schrijven, zoals oorspronkelijk de bedoeling was.

#### Art. 9

Het quorum om geldig te stemmen binnen de Technische Commissie voor Verpleegkunde wordt verlaagd van twee derde naar de helft.

#### Art. 10

De geneeskundige commissies zullen niet alleen voor de algemene, maar ook voor de specifieke opdrachten een beroep kunnen doen op de medewerking van personen, gekozen wegens hun bekwaamheid in een specifiek gebied.

#### Art. 11

De geneeskundige commissies gaan bij het verlenen van het visum over tot de registratie van de belanghebbende. Met betrekking tot de registratie zullen de aard, de bestemming en de modaliteiten bepaald worden door de Koning.

**Art. 12**

Les infirmiers qui sont tenus de participer aux services de garde imposés en exécution de l'article 9, § 3, doivent respecter leurs obligations.

**Art. 13**

Le présent article prévoit la possibilité d'organiser une concertation entre les divers conseils énumérés, ou un certain nombre d'entre eux, en vue de la formulation d'un avis commun sur les matières qui les concernent conjointement. Cet avis peut être émis d'initiative ou à la demande du ministre qui a la Santé publique dans ses attributions.

**Art. 14**

La nouvelle dénomination du ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement remplace celle qui était utilisée jusqu'à présent.

**Art. 15**

Certaines des modifications reprises dans ce texte sont de nature purement terminologique. Le présent article donne la possibilité de modifier, par un arrêté délibéré en Conseil des ministres, la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987, la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, et l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales.

Cette possibilité a uniquement pour but d'harmoniser les différentes lois énumérées, entre elles et avec le présent arrêté, afin d'uniformiser la terminologie, et ce sans modifier leur contenu ni toucher aux principes y inscrits.

Ainsi, à la suite de la fusion entre le ministère des Affaires sociales et le ministère de la Santé publique et de l'Environnement au 1<sup>er</sup> octobre 1995, il convient d'utiliser la nouvelle dénomination du ministère fusionné, à savoir le « ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement » au lieu de l'ancienne dénomination « ministère de la Santé publique et de la Famille ».

De même, à la suite du transfert, en 1988, de certaines matières de l'enseignement aux communautés, la dénomination « l'éducation nationale » doit être remplacée par « enseignement ».

**Art. 12**

Verpleegkundigen die gehouden zijn mee te werken aan de wachtdiensten opgelegd ter uitvoering van artikel 9, § 3, dienen hun verplichtingen na te komen.

**Art. 13**

Dit artikel regelt de mogelijkheid van het organiseren van een overleg tussen de opgesomde diverse raden, of een aantal hiervan, om een gezamenlijk advies uit te brengen over de aangelegenheden die hen gezamenlijk aanbelangen. Dit advies kan op eigen initiatief gegeven worden of op vraag van de minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft.

**Art. 14**

De nieuwe benaming van het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu wordt gebruikt in de plaats van de oude benaming.

**Art. 15**

Sommige van de wijzigingen, opgenomen in deze tekst, zijn van zuiver terminologische aard. Dit artikel geeft de mogelijkheid om na een in Ministerraad overlegd besluit de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 en het koninklijk besluit n° 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies, te wijzigen.

Deze mogelijkheid heeft enkel en alleen als doel de verschillende opgesomde wetten onderling, en met dit besluit te doen overeenstemmen, om de eenheid in terminologie te brengen, zonder de inhoud ervan te wijzigen of aan de erin vervatte beginselen te raken.

Zo dient, ingevolge de fusie tussen het ministerie van Sociale Voorzorg en het ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu op 1 oktober 1995, de nieuwe titel van het gefuseerde ministerie te worden gehanteerd, met name « ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu », in plaats van de oude benaming « ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin ».

Zo dient, ingevolge de overdracht in 1988 van zekere onderwijsmateries naar de gemeenschappen, de benaming « de nationale opvoeding » te worden vervangen door « onderwijs ».

## Art. 16

La loi entrera en vigueur le premier jour suivant celui de sa publication au *Moniteur belge*.

*Le ministre de la Santé publique et des Pensions,*

M. COLLA

## Art. 16

De wet zal in werking treden de eerste dag na die waarop zij is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

*De minister van Volksgezondheid en Pensioenen,*

M. COLLA

**AVANT-PROJET DE LOI**  
**soumis à l'avis du Conseil d'État**

**Avant-projet de loi modifiant l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales**

Article 1<sup>er</sup>

La présente loi règle une matière telle que visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 9, § 1<sup>er</sup>, de l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales, les mots « et 21bis » sont remplacés par les mots « 21bis et 21quater, § 1<sup>er</sup> ».

Art. 3

À l'article 18, § 2, du même arrêté numéroté, les mots « et 21bis » sont remplacés par les mots « 21bis et 21quater, § 1<sup>er</sup> ».

Art. 4

À l'article 21sexies, § 2, du même arrêté numéroté, sont apportées les modifications suivantes :

1<sup>o</sup> les mots « jury central » sont remplacés par les mots « jury compétent »;

2<sup>o</sup> le mot « diplôme » est remplacé par les mots « diplôme ou brevet »;

3<sup>o</sup> les mots « sixième mois » sont remplacés par les mots « douzième mois ».

Art. 5

L'article 21decies, du même arrêté numéroté est remplacé par la disposition suivante :

« Un Conseil national de l'art infirmier est institué auprès du ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement. ».

Art. 6

À l'article 21undecies, § 2, du même arrêté numéroté, les mots « l'éducation nationale », sont remplacés par les mots « l'enseignement ».

**VOORONTWERP VAN WET**

**onderworpen aan het advies van de Raad van State**

**Voorontwerp van wet tot wijziging van het koninklijk besluit n° 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies**

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 9, § 1, van het koninklijk besluit n° 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies worden de woorden « en 21bis » vervangen door de woorden « 21bis en 21quater, § 1 ».

Art. 3

In artikel 18, § 2, van hetzelfde genummerde besluit worden de woorden « en 21bis » vervangen door de woorden « 21bis en 21quater, § 1 ».

Art. 4

In artikel 21sexies, § 2, van hetzelfde genummerde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1<sup>o</sup> de woorden « centrale examencommissie » worden vervangen door de woorden « bevoegde examencommissie »;

2<sup>o</sup> het woord « diploma » wordt vervangen door de woorden « diploma of brevet »;

3<sup>o</sup> de woorden « zesde maand » worden vervangen door de woorden « twaalfde maand ».

Art. 5

Artikel 21decies, van hetzelfde genummerde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Bij het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu wordt een Nationale Raad voor Verpleegkunde opgericht. ».

Art. 6

In artikel 21undecies, § 2, van hetzelfde genummerde besluit worden de woorden : « de nationale opvoeding » vervangen door de woorden « het onderwijs ».

## Art. 7

À l'article 21*duodecies*, § 1<sup>er</sup>, 3<sup>o</sup>, les mots « les articles 59*bis*, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, 2<sup>o</sup>, et 59*ter*, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, 3<sup>o</sup>, de la Constitution » sont remplacés par les mots « les articles 127 et 130, § 1<sup>er</sup>, alinéa 1<sup>er</sup> de la Constitution coordonnée ».

## Art. 8

Article 21*quaterdecies*, § 1<sup>er</sup>, alinéa 1<sup>er</sup>, du même arrêté numéroté, est remplacé par la disposition suivante :

« Une Commission technique de l'art infirmier est instituée auprès du ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement. ».

## Art. 9

À l'article 21*quaterdecies*, § 5, deuxième alinéa, les mots « deux tiers » sont remplacés par les mots « la moitié ».

## Art. 10

L'article 36, § 5, du même arrêté numéroté, est complété par les mots « et spéciale. ».

## Art. 11

L'article 37, § 1<sup>er</sup>, 2<sup>o</sup>, a), du même arrêté numéroté est complété par :

« Lors de l'octroi du visa, la commission médicale procède à l'enregistrement de l'intéressé. Le Roi détermine, après avis de la Commission de planification-Offre médicale telle que visée à l'article 35*octies*, la nature des données à enregistrer, la destination et les modalités de l'enregistrement, de même que la périodicité de l'actualisation des données enregistrées. ».

## Art. 12

À l'article 38, § 1<sup>er</sup>, 3<sup>o</sup>, du même arrêté numéroté, les mots « ou 21*bis* » sont remplacés par les mots « , 21*bis* ou 21*quater*, § 1<sup>er</sup> ».

## Art. 13

Dans le même arrêté numéroté, on insère un nouvel article 45*ter*, libellé comme suit :

« Art. 45*ter*. — Le(s) président(s), le(s) vice-président(s), le(s) secrétaire(s) et, le cas échéant, les autres membres des commissions médicales, les commissions médicales de recours, le Conseil national de la kinésithérapie, le Conseil national de l'art infirmier, la Commission technique de l'art infirmier, le Conseil national des accoucheuses, le Conseil national des professions paramédicales, les conseils, tels que visés à l'article 35*terdecies*, et la Commis-

## Art. 7

In artikel 21*duodecies*, § 1, 3<sup>o</sup>, worden de woorden « de artikelen 59*bis*, § 2, eerste lid, 2<sup>o</sup>, en 59*ter*, § 2, eerste lid, 3<sup>o</sup>, van de Grondwet » vervangen door de woorden « de artikelen 127 en 130, § 1, eerste lid van de gecoördineerde Grondwet ».

## Art. 8

Artikel 21*quaterdecies*, § 1, eerste lid, van hetzelfde genummerde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Bij het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu wordt een Technische Commissie voor Verpleegkunde opgericht. ».

## Art. 9

In artikel 21*quaterdecies*, § 5, tweede lid, worden de woorden « twee derde » vervangen door de woorden « de helft ».

## Art. 10

In artikel 36, § 5, van hetzelfde genummerde besluit worden tussen de woorden « op het gebied van haar algemene » en het woord « opdracht » de woorden « en specifieke » ingevoegd.

## Art. 11

Artikel 37, § 1, 2<sup>o</sup>, a), van hetzelfde genummerde besluit, wordt aangevuld met een tweede lid, luidend als volgt :

« Bij het verlenen van het visum gaat de geneeskundige commissie over tot de registratie van de belanghebbende. De Koning bepaalt, na advies van de Planningscommissie-Medisch aanbod zoals bedoeld in artikel 35*octies*, de aard van de te registreren gegevens, de bestemming en de modaliteiten van de registratie, alsmede de periodiciteit van de actualisatie van de geregistreerde gegevens. ».

## Art. 12

In artikel 38, § 1, 3<sup>o</sup>, van hetzelfde genummerde besluit, worden de woorden « of 21*bis* » vervangen door de woorden « , 21*bis* of 21*quater*, § 1. ».

## Art. 13

In hetzelfde genummerde besluit wordt een nieuw artikel 45*ter* ingevoegd luidend als volgt :

« Art. 45*ter*. — De voorzitter(s), de ondervoorzitter(s), de secretaris(en) en desgevallend de andere leden van de geneeskundige commissies, de geneeskundige commissies van beroep, de Nationale Raad voor de Kinesitherapie, de Nationale Raad voor Verpleegkunde, de Technische Commissie voor Verpleegkunde, de Nationale Raad voor de Vroedvrouwen, de Nationale Raad voor de Paramedische beroepen, de raden zoals bedoeld in artikel 35*terdecies*, en

sion de planification-offre médicale, telle que visée à l'article 35o<sup>cties</sup>, formulent conjointement des avis sur des matières pour lesquelles leurs organes, ou une partie d'entre eux, sont compétents, et ce à la demande du ministre qui a la Santé publique dans ses attributions, ou à l'initiative d'un des organes visés.

Le Roi peut fixer les modalités de cette concertation. ».

#### Art. 14

Article 50, § 2, du même arrêté numéroté est remplacé par la disposition suivante :

« Un Conseil national des accoucheuses, chargé de formuler des avis sur tous les problèmes des accoucheuses, qui relèvent de la compétence fédérale, est institué auprès du ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement. ».

#### Art. 15

Le Roi peut modifier les lois mentionnées ci-après, par arrêté délibéré en Conseil des ministres afin d'établir une conformité entre elles ainsi qu'avec le présent arrêté, et ce en vue d'uniformiser la terminologie sans modifier le contenu, ni les principes énoncés :

1° la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987;

2° la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994;

3° l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales.

#### Art. 16

La présente loi entre en vigueur le jour suivant celui de sa publication au *Moniteur belge*.

---

de Planningscommissie-Medisch aanbod zoals bedoeld in artikel 35o<sup>cties</sup>, brengen na onderling overleg, gezamenlijk advies uit over aangelegenheden waarvoor hun organen, of een aantal hier, bevoegd zijn, en dit op vraag van de minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheden heeft, of op initiatief van één van de vernoemde organen.

De Koning kan de modaliteiten van de totstandkoming en het geven van dit gezamenlijk advies nader bepalen. ».

#### Art. 14

Artikel 50, § 2, van hetzelfde genummerde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Bij het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, wordt een Nationale Raad voor de Vroedvrouwen opgericht die tot taak heeft advies uit te brengen omtrent alle problemen van de vroedvrouwen die tot de federale bevoegdheid horen. ».

#### Art. 15

De Koning kan de hierna opgesomde wetten wijzigen bij een in Ministerraad overlegd besluit, teneinde ze onderling, en met dit besluit, te doen overeenstemmen om de eenheid in terminologie te brengen zonder de inhoud ervan te wijzigen of aan de erin vervatte beginselen te raken :

1° de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987;

2° de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994;

3° het koninklijk besluit nr 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies.

#### Art. 16

Deze wet treedt in werking de dag die volgt op deze waarin hij is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

---

## AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

---

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, troisième chambre, saisi par le ministre de la Santé publique, le 8 décembre 1998, d'une demande d'avis, *dans un délai ne dépassant pas trois jours*, sur un avant-projet de loi « modifiant l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales », a donné le 14 décembre 1998 l'avis suivant :

Conformément à l'article 84, alinéa 1<sup>er</sup>, 2<sup>o</sup>, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit :

*« Het verder uitbouwen van de bestaande databank waarin de gezondheidsberoepen worden geregistreerd is van belang om in de toekomst een gepast man-power beleid te kunnen voeren in de gezondheidszorg. Gegevens met betrekking tot het aantal verpleegkundigen, de sekse, de leeftijd, de aard van tewerkstelling (fulltime, parttime, ...), de plaats van tewerkstelling (intramuraal, extramuraal, thuiszorg, bedrijfsgeneeskundige diensten, scholen voor verpleegkunde, ...), het bezit van bijzondere beroepstitels of bijzondere beroepsbekwamingen kunnen van essentieel belang zijn voor het bepalen van een toekomstgerichte politiek.*

*Zonder in het bezit te zijn van objectieve gegevens terzake is de planningscommissie-medisch aanbod niet in de mogelijkheid de opdrachten gegeven door de Koning met betrekking tot het beroep van verpleegkundige, te vervullen.*

Tevens kan de overheid zich niet baseren op up-to-date gehouden cijfermateriaal en data met een aanvaardbare procentuele of absolute foutmarge.

*Het inschrijven van de notie dat bij het verlenen van het visum de betrokken beroepsbeoefenaar dient geregistreerd te worden, het kunnen bepalen van de verzamelplaats van deze gegevens en de mogelijkheid creëren tot nader bepalen van de aard van deze gegevens, is van belang omdat de data die nodig (zijn) voor de werking van de planningscommissie-medisch aanbod enerzijds verspreid (zijn), of onbestaande (zijn).*

Een tweede reden tot hoogdringendheid wordt aangegeven door volgend feit :

*Er is voor de Franstalige diploma's van verpleegkundigen en vroedvrouwen, een probleem ontstaan bij de toepassing van artikel 21sexies, § 2, van het koninklijk besluit n° 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies.*

*Deze bepaling schrijft voor dat de provinciale geneeskundige commissie ook het document kan viseren waarbij de overheid van de onderwijsinrichting of de centrale examencommissie verklaart dat de aanvrager geslaagd is in het eindexamen dat recht geeft op het diploma van verpleegkundige of vroedvrouw. De uitwerking van dergelijk visum vervalt bij het verstrijken van de maand die op de bekraftiging van het diploma volgt en uiterlijk bij het verstrijken van de zesde maand die op de verlening van het visum volgt.*

## ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

---

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 8 december 1998 door de minister van Volksgezondheid verzocht hem, *binnen een termijn van ten hoogste drie dagen*, van advies te dienen over een voorontwerp van wet « tot wijziging van het koninklijk besluit n° 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies », heeft op 14 december 1998 het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2<sup>o</sup>, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt het spoedeisend karakter gemotiveerd als volgt :

*« Het verder uitbouwen van de bestaande databank waarin de gezondheidsberoepen worden geregistreerd is van belang om in de toekomst een gepast man-power beleid te kunnen voeren in de gezondheidszorg. Gegevens met betrekking tot het aantal verpleegkundigen, de sekse, de leeftijd, de aard van tewerkstelling (fulltime, parttime, ...), de plaats van tewerkstelling (intramuraal, extramuraal, thuiszorg, bedrijfsgeneeskundige diensten, scholen voor verpleegkunde, ...), het bezit van bijzondere beroepstitels of bijzondere beroepsbekwamingen kunnen van essentieel belang zijn voor het bepalen van een toekomstgerichte politiek.*

*Zonder in het bezit te zijn van objectieve gegevens terzake is de planningscommissie-medisch aanbod niet in de mogelijkheid de opdrachten gegeven door de Koning met betrekking tot het beroep van verpleegkundige, te vervullen.*

Tevens kan de overheid zich niet baseren op up-to-date gehouden cijfermateriaal en data met een aanvaardbare procentuele of absolute foutmarge.

*Het inschrijven van de notie dat bij het verlenen van het visum de betrokken beroepsbeoefenaar dient geregistreerd te worden, het kunnen bepalen van de verzamelplaats van deze gegevens en de mogelijkheid creëren tot nader bepalen van de aard van deze gegevens, is van belang omdat de data die nodig (zijn) voor de werking van de planningscommissie-medisch aanbod enerzijds verspreid (zijn), of onbestaande (zijn).*

Een tweede reden tot hoogdringendheid wordt aangegeven door volgend feit :

*Er is voor de Franstalige diploma's van verpleegkundigen en vroedvrouwen, een probleem ontstaan bij de toepassing van artikel 21sexies, § 2, van het koninklijk besluit n° 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies.*

*Deze bepaling schrijft voor dat de provinciale geneeskundige commissie ook het document kan viseren waarbij de overheid van de onderwijsinrichting of de centrale examencommissie verklaart dat de aanvrager geslaagd is in het eindexamen dat recht geeft op het diploma van verpleegkundige of vroedvrouw. De uitwerking van dergelijk visum vervalt bij het verstrijken van de maand die op de bekraftiging van het diploma volgt en uiterlijk bij het verstrijken van de zesde maand die op de verlening van het visum volgt.*

*De diploma's die worden afgeleverd door de hogescholen krijgen pas hun wettelijke gevolgen wanneer zij tegengetekend zijn door de regering van de Franse Gemeenschap, of haar afgevaardigden.*

*Wanneer het, zoals hier het geval is, gaat om diploma's van gegradeerde verpleegkundigen en vroedvrouwen, moeten deze niet alleen tegengetekend worden door de afgevaardigde van de minister die het hoger onderwijs in zijn bevoegdheid heeft, maar ook nog eens door de afgevaardigde van de minister van Gezondheid van de regering van de Franse Gemeenschap.*

*Juist omwille van de beperkte geldigheidsduur van het voorlopig visum, geeft de bevoegde administratie voor het hoger onderwijs van de Franse Gemeenschap, die per jaar 17 000 tot 18 000 diploma's moet nakijken, reeds de hoogste prioriteit aan de verpleegkunde- en de vroedvrouwendiploma's.*

*De controle van deze diploma's wordt elk jaar in de loop van de maand december beëindigd. Daarna worden zij, na ondertekening, doorgestuurd naar de afgevaardigden van de minister van Gezondheid voor een nieuwe controle en ondertekening door deze minister.*

*Dit heeft als gevolg dat de definitieve diploma's pas één jaar later aan de betrokkenen kunnen worden afgeleverd.*

*Deze personen verliezen, bij het verstrijken van de periode van zes maand van het voorlopig visum, onherroepelijk het recht om de verpleegkunde of het beroep van vroedvrouw uit te oefenen.*

*Om dit op te lossen wordt de geldigheidsduur van het voorlopig visum op 12 maanden gebracht. ».*

\*  
\*   \*

*Eu égard au bref délai qui lui est imparti pour donner son avis, le Conseil d'État a dû se limiter à formuler les observations suivantes.*

\*  
\*   \*

#### PORTEE DU PROJET

L'avant-projet de loi soumis pour avis entend modifier l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales, et ce essentiellement sur trois points :

— le projet prévoit l'enregistrement de l'intéressé par la commission médicale provinciale (article 37, § 1<sup>er</sup>, 2<sup>o</sup>, a, en projet — article 11 du projet);

— il prévoit la possibilité pour les membres de divers conseils et commissions de formuler conjointement des avis (article 45ter en projet — article 13 du projet);

— le Roi est habilité à harmoniser la terminologie d'un nombre de lois (article 15 du projet).

Pour le surplus, le projet contient des dispositions qui apportent des modifications essentiellement formelles à l'arrêté royal n° 78.

*De diploma's die worden afgeleverd door de hogescholen krijgen pas hun wettelijke gevolgen wanneer zij tegengetekend zijn door de regering van de Franse Gemeenschap, of haar afgevaardigden.*

*Wanneer het, zoals hier het geval is, gaat om diploma's van gegradeerde verpleegkundigen en vroedvrouwen, moeten deze niet alleen tegengetekend worden door de afgevaardigde van de minister die het hoger onderwijs in zijn bevoegdheid heeft, maar ook nog eens door de afgevaardigde van de minister van Gezondheid van de regering van de Franse Gemeenschap.*

*Juist omwille van de beperkte geldigheidsduur van het voorlopig visum, geeft de bevoegde administratie voor het hoger onderwijs van de Franse Gemeenschap, die per jaar 17 000 tot 18 000 diploma's moet nakijken, reeds de hoogste prioriteit aan de verpleegkunde- en de vroedvrouwendiploma's.*

*De controle van deze diploma's wordt elk jaar in de loop van de maand december beëindigd. Daarna worden zij, na ondertekening, doorgestuurd naar de afgevaardigden van de minister van Gezondheid voor een nieuwe controle en ondertekening door deze minister.*

*Dit heeft als gevolg dat de definitieve diploma's pas één jaar later aan de betrokkenen kunnen worden afgeleverd.*

*Deze personen verliezen, bij het verstrijken van de periode van zes maand van het voorlopig visum, onherroepelijk het recht om de verpleegkunde of het beroep van vroedvrouw uit te oefenen.*

*Om dit op te lossen wordt de geldigheidsduur van het voorlopig visum op 12 maanden gebracht. ».*

\*  
\*   \*

*Gelet op de korte termijn die hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten beperken tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.*

\*  
\*   \*

#### STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde voorontwerp van wet beoogt het koninklijk besluit n° 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies voornamelijk op drie punten te wijzigen :

— het ontwerp voorziet in de registratie van de « belanghebbende » (lees : « betrokkenen ») door de provinciale geneeskundige commissie (ontworpen artikel 37, § 1, 2<sup>o</sup>, a — artikel 11 van het ontwerp);

— het ontwerp voorziet in de mogelijkheid voor leden van verschillende raden en commissies om gezamenlijk advies te geven (ontworpen artikel 45ter — artikel 13 van het ontwerp);

— aan de Koning wordt machtiging verleend om een aantal wetten terminologisch met elkaar in overeenstemming te brengen (artikel 15 van het ontwerp).

Voor het overige bevat het ontwerp bepalingen die grotendeels formele wijzigingen aanbrengen in het koninklijk besluit n° 78.

## EXAMEN DU TEXTE

*Arrêté de présentation*

L'arrêté de présentation fait défaut.

## Art. 4

La disposition au 2<sup>o</sup> entend remplacer chaque occurrence du mot « diplôme » par « diplôme ou brevet » à l'article 21sexies, § 2, de l'arrêté royal n° 78.

À l'article 21sexies, § 2, il serait recommandé, dans le texte néerlandais, de remplacer les mots « *het wettelijk diploma* » (qui apparaissent en plus des mots « *het diploma* »), de sorte que le texte français et le texte néerlandais soient mis en concordance sur ce point.

## Art. 6

Suite à la modification qu'apporte cet article à l'article 21undecies, § 2, il y sera question des « ministres ayant respectivement la Santé publique et l'Enseignement dans leurs attributions ». Ainsi, cette disposition pourrait s'interpréter comme faisant référence (entre autres) au ministre fédéral qui a l'enseignement dans ses attributions.

Si telle n'est pas l'intention des auteurs du projet, il y aurait lieu de remplacer le texte en vigueur comme suit : « au ministre ayant la santé publique dans ses attributions et aux communautés ».

## Art. 7

Il y aurait lieu d'écrire : « les articles 127, § 1<sup>er</sup>, 2<sup>o</sup>, et 130, § 1<sup>er</sup>, 3<sup>o</sup>, de la Constitution ».

## Art. 13

1. Selon l'article 45ter en projet, les membres d'un nombre de conseils et commissions peuvent formuler conjointement des avis sur certains sujets.

Le texte ne permet pas d'établir le lien entre cette disposition et les dispositions en vigueur qui prévoient que les conseils et commissions visés émettent leurs avis distinctement. Afin d'éviter que le pouvoir conféré au Roi de fixer « les modalités de cette concertation » puisse être étendu à un point tel que les compétences existantes seraient en fait vidées de leur sens, il y aurait lieu de préciser dans le projet dans quels cas un avis conjoint peut être demandé; il conviendrait de préciser également si cela a éventuellement une incidence sur la compétence des différents conseils et commissions d'encore donner eux-mêmes un avis distinctement.

2. Il s'agit apparemment que l'avis soit donné non pas par les conseils et commissions délibérant conjointement, mais bien par des membres de ces conseils et commissions délibérant conjointement.

Le projet devrait préciser quels sont les membres qui peuvent participer à la délibération.

De toute façon, il y a lieu d'écrire dans le texte français de l'alinéa 1<sup>er</sup>, en projet : « des commissions médicales de recours, du Conseil national de la kinésithérapie » (etc.).

## ONDERZOEK VAN DE TEKST

*Indieningsbesluit*

Het indieningsbesluit ontbreekt.

## Art. 4

De bepaling sub 2<sup>o</sup> strekt ertoe in artikel 21sexies, § 2, van het koninklijk besluit n° 78 het woord « diploma » (telkens) te vervangen door « diploma of brevet ».

Het zou aanbeveling verdienen om, in de Nederlandse tekst van artikel 21sexies, § 2, de woorden « *het wettelijk diploma* » (naast de woorden « *het diploma* ») te vervangen, zodat de Nederlandse en de Franse tekst op dit punt met elkaar in overeenstemming gebracht zouden worden.

## Art. 6

Ten gevolge van de wijziging bij dit artikel, zal in artikel 21undecies, § 2, sprake zijn van « de ministers tot wier bevoegdheid respectievelijk de volksgezondheid en het onderwijs behoren ». Aldus zou die bepaling uitgelegd kunnen worden alsof ze zou verwijzen naar (onder meer) de federale minister bevoegd inzake onderwijs.

Indien zulks niet strookt met de bedoeling van de stellers van het ontwerp, vervange men de vigerende tekst als volgt : « de minister tot wiens bevoegdheid de volksgezondheid behoort, en de gemeenschappen ».

## Art. 7

Men schrijve : « de artikelen 127, § 1, 2<sup>o</sup>, en 130, § 1, 3<sup>o</sup>, van de Grondwet ».

## Art. 13

1. Volgens het ontworpen artikel 45ter kunnen de leden van een aantal raden en commissies gezamenlijk advies geven over bepaalde onderwerpen.

Het is niet duidelijk hoe die bepaling zich verhoudt tot de vigerende bepalingen waarin voorzien wordt in afzonderlijke adviezen van de bedoelde raden en commissies. Om te vermijden dat de aan de Koning verleende machting om « de modaliteiten van (het) overleg » te bepalen, zover zou kunnen gaan dat de bestaande bevoegdheden in feite uitgehouden worden, zou in het ontwerp duidelijker moeten worden bepaald in welke gevallen een gezamenlijk advies gevraagd kan worden; tevens zou moeten worden bepaald of zulks al dan niet een weerslag heeft op de bevoegdheid van de onderscheiden raden en commissies om daarnaast nog zelf een advies te geven.

2. Het lijkt de bedoeling te zijn om het advies te laten uitbrengen, niet door de samen beraadslagende raden en commissies, maar door samen beraadslagende leden van die raden en commissies.

Het ontwerp zou nader moeten bepalen welke leden aan de beraadslaging kunnen deelnemen.

In elk geval schrijve men in de Franse tekst van het ontworpen eerste lid : « des commissions médicales de recours, du Conseil national de la kinésithérapie » (enz.).

3. Il y aurait lieu de préciser l'habilitation conférée au Roi, que prévoit l'alinéa 2 en projet.

Il conviendrait au demeurant d'éviter le terme « concertation » s'il s'agit que les participants à la délibération donnent un avis commun.

#### Art. 16

Il conviendrait de rédiger le texte néerlandais comme suit : « ... *de dag na die waarop zij is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad* ». 

---

La chambre était composée de

MM. :

W. DEROOVER, *président de chambre*;

D. ALBRECHT,  
P. LEMMENS, *conseillers d'Etat*;

Mme :

F. LIEVENS, *greffier*.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LEMMENS.

Le rapport a été présenté par M. J. VAN NIEUWENHOVE, auditeur adjoint. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. W. PAS, référendaire adjoint.

*Le greffier,*

F. LIEVENS

*Le président,*

W. DEROOVER

3. De machtiging aan de Koning, bedoeld in het ontwerp tweede lid, zou nader moeten worden gepreciseerd.

Men vermijde overigens de term « overleg », indien het de bedoeling is dat de deelnemers aan de beraadslaging tot een gezamenlijk advies zouden komen.

#### Art. 16

Men schrijve in de Nederlandse tekst : « ... de dag na die waarop zij is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* ». 

---

De kamer was samengesteld uit

HH. :

W. DEROOVER, *kamervoorzitter*;

D. ALBRECHT,  
P. LEMMENS, *staatsraden*;

Mevr. :

F. LIEVENS, *griffier*.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer P. LEMMENS.

Het verslag werd uitgebracht door de heer J. VAN NIEUWENHOVE, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de heer W. PAS, adjunct-referendaris.

*De griffier,*

F. LIEVENS

*De voorzitter,*

W. DEROOVER

## PROJET DE LOI

---

**ALBERT II, ROI DES BELGES**

*À tous, présents et à venir,*  
SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre de la Santé publique et des Pensions et de l'avis de Nos ministres qui en ont délibéré en Conseil,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre ministre de la Santé publique et des Pensions est chargé de présenter en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

### Article 1<sup>er</sup>

La présente loi règle une matière telle que visée à l'article 78 de la Constitution.

### Art. 2

À l'article 9, § 1<sup>er</sup>, de l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales, les mots « et 21bis » sont remplacés par les mots « 21bis et 21quater, § 1<sup>er</sup> ».

### Art. 3

À l'article 18, § 2, du même arrêté numéroté, les mots « et 21bis » sont remplacés par les mots « 21bis et 21quater, § 1<sup>er</sup> ».

### Art. 4

À l'article 21sexies, § 2, du même arrêté numéroté, sont apportées les modifications suivantes :

1° les mots « jury central » sont remplacés par les mots « jury compétent »;

2° dans le texte néerlandais les mots « *wettelijk diploma* » sont remplacés par les mots « *diploma of brevet* »;

3° dans le texte français le mot « diplôme » est remplacé par les mots « diplôme ou brevet »;

4° les mots « sixième mois » sont remplacés par les mots « douzième mois ».

## WETSONTWERP

---

**ALBERT II, KONING DER BELGEN**

*Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,*  
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze minister van Volksgezondheid en Pensioenen en op advies van Onze in Raad vergaderde ministers,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze minister van Volksgezondheid en Pensioenen is gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen waarvan de tekst volgt :

### Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

### Art. 2

In artikel 9, § 1, van het koninklijk besluit n° 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies worden de woorden « en 21bis » vervangen door de woorden « 21bis en 21quater, § 1 ».

### Art. 3

In artikel 18, § 2, van hetzelfde genummerde besluit worden de woorden « en 21bis » vervangen door de woorden « 21bis en 21quater, § 1 ».

### Art. 4

In artikel 21sexies, § 2, van hetzelfde genummerde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden « centrale examencommissie » worden vervangen door de woorden « bevoegde examencommissie »;

2° in de Nederlandstalige tekst worden de woorden « wettelijk diploma » vervangen door de woorden « diploma of brevet »;

3° in de Franstalige tekst wordt het woord « *diplôme* » vervangen door de woorden « *diplôme ou brevet* »;

4° de woorden « zesde maand » worden vervangen door de woorden « twaalfde maand ».

## Art. 5

L'article 21*decies*, du même arrêté numéroté est remplacé par la disposition suivante :

« Un Conseil national de l'art infirmier est institué auprès du ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement. ».

## Art. 6

À l'article 21*undecies*, § 2, du même arrêté numéroté, les mots « aux ministres ayant respectivement la Santé publique et l'Éducation nationale dans leur attributions », sont remplacés par les mots « au ministre ayant la Santé publique dans ses attributions et aux communautés ».

## Art. 7

À l'article 21*duodecies*, § 1<sup>er</sup>, 3°, les mots « les articles 59*bis*, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, 2°, et 59*ter*, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, 3°, de la Constitution » sont remplacés par les mots « les articles 127, § 1<sup>er</sup>, 2°, et 130, § 1<sup>er</sup>, 3°, de la Constitution ».

## Art. 8

L'article 21*quaterdecies*, § 1<sup>er</sup>, alinéa 1<sup>er</sup>, du même arrêté numéroté, est remplacé par la disposition suivante :

« Une commission technique de l'Art infirmier est instituée auprès du ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement. ».

## Art. 9

À l'article 21*quaterdecies*, § 5, deuxième alinéa, les mots « deux tiers » sont remplacés par les mots « la moitié ».

## Art. 10

L'article 36, § 5, du même arrêté numéroté, est complété par les mots « et spéciale. ».

## Art. 11

L'article 37, § 1<sup>er</sup>, 2°, a), du même arrêté numéroté est complété par un deuxième alinéa, libellé comme suit :

« Lors de l'octroi du visa, la commission médicale procède à l'enregistrement de l'intéressé. Le Roi détermine, après avis de la Commission de planification-

## Art. 5

Artikel 21*decies*, van hetzelfde genummerde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Bij het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu wordt een Nationale Raad voor Verpleegkunde opgericht. ».

## Art. 6

In artikel 21*undecies*, § 2, van hetzelfde genummerde besluit worden de woorden : « de ministers tot wier bevoegdheid respectievelijk de Volksgezondheid en de Nationale Opvoeding behoren » vervangen door de woorden « de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort en de gemeenschappen ».

## Art. 7

In artikel 21*duodecies*, § 1, 3°, worden de woorden « de artikelen 59*bis*, § 2, eerste lid, 2°, en 59*ter*, § 2, eerste lid, 3°, van de Grondwet » vervangen door de woorden « de artikelen 127, § 1, 2°, en 130, § 1, 3°, van de Grondwet ».

## Art. 8

Artikel 21*quaterdecies*, § 1, eerste lid, van hetzelfde genummerde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Bij het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu wordt een technische commissie voor Verpleegkunde opgericht. ».

## Art. 9

In artikel 21*quaterdecies*, § 5, tweede lid, worden de woorden « twee derde » vervangen door de woorden « de helft ».

## Art. 10

In artikel 36, § 5, van hetzelfde genummerde besluit worden tussen de woorden « op het gebied van haar algemene » en het woord « opdracht » de woorden « en specifieke » ingevoegd.

## Art. 11

Artikel 37, § 1, 2°, a), van hetzelfde genummerde besluit, wordt aangevuld met een tweede lid, luidend als volgt :

« Bij het verlenen van het visum gaat de geneeskundige commissie over tot de registratie van de belanghebbende. De Koning bepaalt, na advies van

Offre médicale telle que visée à l'article 35octies, la nature des données à enregistrer, la destination et les modalités de l'enregistrement, de même que la périodicité de l'actualisation des données enregistrées. ».

#### Art. 12

À l'article 38, § 1<sup>er</sup>, 3<sup>o</sup>, du même arrêté numéroté, les mots « ou 21bis » sont remplacés par les mots « , 21bis ou 21quater, § 1<sup>er</sup> ».

#### Art. 13

Dans le même arrêté numéroté, on insère un nouvel article 45ter, libellé comme suit :

« Art. 45ter. — Deux ou plusieurs conseils peuvent, pour les matières qui relèvent de leurs compétences, de leur propre initiative ou à la demande du ministre ayant la Santé publique dans ses attributions, donner conjointement un avis.

Il appartient aux conseils concernés de désigner les membres qui sont concernés par la rédaction de cet avis conjoint.

Par les conseils mentionnés à l'alinéa 1<sup>er</sup>, on entend : le Conseil national de la kinésithérapie, le Conseil national de l'art infirmier, la Commission technique de l'Art infirmier, le Conseil national des accoucheuses, le Conseil national des professions paramédicales, les conseils, tels que visés à l'article 35terdecies, et la Commission de planification-Offre médicale, telle que visée à l'article 35octies.

Le Roi peut déterminer les modalités relatives à la rédaction et à l'octroi de cet avis conjoint. ».

#### Art. 14

Article 50, § 2, du même arrêté numéroté est remplacé par la disposition suivante :

« § 2. Un Conseil national des accoucheuses, chargé de formuler des avis sur tous les problèmes des accoucheuses, qui relèvent de la compétence fédérale, est institué auprès du ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement. ».

#### Art. 15

Le Roi peut modifier les lois mentionnées ci-après, par arrêté délibéré en Conseil des ministres afin d'établir une conformité entre elles ainsi qu'avec le présent arrêté, et ce en vue d'uniformiser la terminologie sans modifier le contenu, ni les principes énoncés :

1° la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987;

de Planningscommissie-Medisch aanbod zoals bedoeld in artikel 35octies, de aard van de te registreren gegevens, de bestemming en de modaliteiten van de registratie, alsmede de periodiciteit van de actualisatie van de geregistreerde gegevens. ».

#### Art. 12

In artikel 38, § 1, 3<sup>o</sup>, van hetzelfde genummerde besluit, worden de woorden « of 21bis » vervangen door de woorden « , 21bis of 21quater, § 1 ».

#### Art. 13

In hetzelfde genummerde besluit wordt een nieuw artikel 45ter ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 45ter. — Twee of meerdere raden kunnen, voor de materies die behoren tot hun bevoegdheden, op eigen initiatief of op vraag van de minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheden heeft, gezamenlijk advies uit brengen.

Het komt aan de betrokken raden toe de leden aan te duiden die betrokken worden bij de totstandkoming van dit gezamenlijk advies.

Onder de in alinea 1 bedoelde raden worden verstaan : de Nationale Raad voor de Kinesitherapie, de Nationale Raad voor Verpleegkunde, de Technische Commissie voor Verpleegkunde, de Nationale Raad voor de Vroedvrouwen, de Nationale Raad voor de Paramedische beroepen, de raden zoals bedoeld in artikel 35terdecies, en de Planningscommissie-Medisch aanbod zoals bedoeld in artikel 35octies.

De Koning kan de modaliteiten van de totstandkoming en het geven van dit gezamenlijk advies nader bepalen. ».

#### Art. 14

Artikel 50, § 2, van hetzelfde genummerde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

« § 2. Bij het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, wordt een Nationale Raad voor de Vroedvrouwen opgericht die tot taak heeft advies uit te brengen omtrent alle problemen van de vroedvrouwen die tot de federale bevoegdheid horen. ».

#### Art. 15

De Koning kan de hierna opgesomde wetten wijzigen bij een in Ministerraad overlegd besluit, teneinde ze onderling, en met dit besluit, te doen overeenstemmen om de eenheid in terminologie te brengen zonder de inhoud ervan te wijzigen of aan de erin vervatte beginselen te raken :

1° de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987;

2° la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994;

3° l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales.

Art. 16

La présente loi entre en vigueur le jour suivant celui de sa publication au *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 15 février 1999.

**ALBERT**

PAR LE ROI :

*Le ministre de la Santé publique et des Pensions,*

M. COLLA

2° de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, ge-coördineerd op 14 juli 1994;

3° het koninklijk besluit nr 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies.

Art. 16

Deze wet treedt in werking de dag na die waarop zij is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Gegeven te Brussel, 15 februari 1999.

**ALBERT**

VAN KONINGSWEGE :

*De minister van Volksgezondheid en Pensioenen,*

M. COLLA